

Л. П. Коритник

кандидат економічних наук, докторант НДФІ ДННУ "Академія фінансового управління",
Київ, Україна, korytnykl@ukr.net

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-7241-9324>

**КЛЮЧОВІ ПІДХОДИ ДО ЗАПРОВАДЖЕННЯ НОВОГО МЕХАНІЗМУ
ФІНАНСУВАННЯ НАУКИ**

Анотація. Стаття присвячена дослідженню ключових підходів до створення сучасного механізму фінансування науки в Україні на основі інформації про реальну вартість наукових досліджень і розробок (НДР). Обґрунтовано, що собівартість, як індикатор обсягів, напрямів і якості використання бюджетних коштів, повинна стати конститутивним показником для визначення величини державного фінансування та встановлення договірної ціни на проведення НДР. Визначено, що в задекларованих умовах євроінтеграційного напрямку вітчизняної науки українські суб'єкти наукової й науково-технічної діяльності функціонують в умовах відсутності профільного нормативно-правового акта з питань ціноутворення. Показано, що для реалізації державної політики щодо активізації вітчизняної наукової та науково-технічної діяльності й інтеграції в Європейський дослідницький простір потрібно узгодити підходи до механізмів фінансування та виробити уніфіковані нормативно-правові засади планування, обліку витрат на виконання НДР та калькулювання їхньої собівартості. Окреслено ключові напрями вдосконалення нормативно-правового забезпечення, котрі повинні бути враховані в новій профільній постанові. Це сприятиме формуванню уніфікованих принципів визначення вартості НДР задля створення нового механізму фінансування науки та управління державними фінансами.

Ключові слова: євроінтеграція, калькулювання, методичне забезпечення, наукові дослідження і розробки, собівартість, фінансування.

Табл. 1. Літ. 15.

Liliya Korytnyk

Ph. D. (Economics), SESE "The Academy of Financial Management", Kyiv, Ukraine, korytnykl@ukr.net

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-7241-9324>

**KEY APPROACHES TO THE IMPLEMENTATION
OF NEW MECHANISMS FOR FUNDING OF SCIENCE**

Abstract. The article is devoted to the study of key approaches to creating a modern mechanism for financing science in Ukraine based on information on the real cost of research and development. The author proves that the cost price as an indicator of the volumes, directions and quality of use of budgetary funds should become a constitutive indicator for determining the volume of state financing and setting a contractual price for research and development. This made it possible to shape key areas for improving the methodological support of financing the sphere of science, since under the declared conditions of the European integration direction of domestic science, Ukrainian subjects of scientific and scientific-technical activities operate in the absence of a core regulatory legal act on pricing issues. It is substantiated that in order to implement the state policy to enhance domestic scientific and scientific-technical activities and integration into the European research space, it is necessary to coordinate approaches to funding mechanisms and develop unified regulatory and legal frameworks for planning, accounting for the costs of research and development, and calculating their cost price. The key areas for improving regulatory support are identified, which should be taken into account in the new profile regulation on planning,

© Коритник Л. П., 2020

cost accounting and costing of research and development costs. This will contribute to the formation of unified principles for establishing the value of research and development in order to improve the mechanism for funding science and managing public finances.

Keywords: European integration, calculation, methodological support, research and development, cost price, financing.

JEL classification: H83, M41, M48.

Л. П. Корытник

кандидат экономических наук, докторант НИФИ ГУНУ "Академия финансового управления",
Киев, Украина

КЛЮЧЕВЫЕ ПОДХОДЫ К ВНЕДРЕНИЮ НОВОГО МЕХАНИЗМА ФИНАНСИРОВАНИЯ НАУКИ

Аннотация. Статья посвящена исследованию ключевых подходов к созданию современного механизма финансирования науки в Украине на основе информации о реальной стоимости научных исследований и разработок (НИР). Обосновано, что себестоимость, как индикатор объемов, направлений и качества использования бюджетных средств, должна стать конститутивным показателем для определения величины государственного финансирования и установления договорной цены на проведение НИР. Определено, что в задекларированных условиях евроинтеграционного направления отечественной науки украинские субъекты научной и научно-технической деятельности функционируют в условиях отсутствия профильного нормативно-правового акта по вопросам ценообразования. Показано, что для реализации государственной политики по активизации отечественной научной и научно-технической деятельности и интеграции в Европейское исследовательское пространство необходимо согласовать подходы к механизмам финансирования и выработать унифицированные нормативно-правовые основы планирования, учета затрат на выполнение НИР и калькуляции их себестоимости. Обозначены ключевые направления совершенствования нормативно-правового обеспечения, которые должны быть учтены в новом профильном постановлении. Это будет способствовать формированию унифицированных принципов определения стоимости НИР для создания нового механизма финансирования науки и управления государственными финансами.

Ключевые слова: евроинтеграция, калькуляция, методическое обеспечение, научные исследования и разработки, себестоимость, финансирование.

Ключові заходи щодо реформування державної політики у сфері науки й техніки визначають пріоритетом євроінтеграцію української науки та напрямки розвитку вітчизняного науково-технічного потенціалу через поступове наближення до європейських політики та права. Так, стратегічні цілі й завдання державної політики з розвитку міжнародного співробітництва у сфері науки і техніки підтверджено Програмою діяльності Уряду від 04.10.2019 № 188-IX [1]. Зокрема, ціль 1.5 передбачає створення умов для інтеграції вчених до європейського та світового дослідницького просторів, а 17.1 – відповідність України критеріям членства в ЄС, а також впровадження в національне законодавство щонайменше 80 % актів Євросоюзу, передбачених Угодою про асоціацію між Україною та ЄС (глава 9 "Співробітництво у сфері науки і технологій"). Стратегією розвитку сфери інноваційної діяльності на період до 2030 року [2] окреслено збільшення частки обсягу виконаних наукових і науково-технічних робіт у ВВП країни, реалізованої інноваційної про-

дукції, значне використання об'єктів інтелектуальної власності в реальному секторі економіки. З метою розвитку міжнародної співпраці у сфері науки й техніки та відкриття додаткових можливостей для розвитку національної дослідницької системи схвалено Дорожню карту інтеграції України до Європейського дослідницького простору (*European Research Area – ERA*) [3].

Пріоритетність євроінтеграції української науки вимагає адаптації економічної інформації до міжнародних вимог і стандартів та уніфікації методології обліково-аналітичного забезпечення й нормативно-правового регулювання наукових і науково-технічних програм та проектів із європейськими підходами, а також принципами використання державних фінансів на потреби науки. Останніми роками вчені ДННУ «Академія фінансового управління» опублікували низку наукових праць з питань удосконалення механізмів фінансування науки і освіти, впровадження міжнародних стандартів статистичного аналізу досліджень і розробок, фінансової та нефінансової звітності тощо [4–9].

Наразі вітчизняний науковий простір перебуває в стані турбулентності, детермінантами якого є: відсутність методичного забезпечення обґрунтування обсягів фінансування наукової й науково-технічної діяльності; недостатні адаптація вітчизняних стандартів та імплементація змін і новацій європейського законодавства в нормативно-правове забезпечення бухгалтерського обліку наукових та науково-технічних програм і проектів; відсутність взаємозв'язку між напрямками й обсягами бюджетного фінансування та результатами наукової й науково-технічної діяльності.

Спрямованість державної політики на посилення вітчизняної наукової (науково-технічної) діяльності та інтеграцію до Європейського дослідницького простору потребує відповідного, сучасного методичного забезпечення, а отже, розроблення нормативно-правових засад механізму фінансування сфери науки в частині планування та обліку витрат на виконання наукових досліджень і розробок (НДР) та калькулювання їхньої собівартості.

Прийняте Урядом рішення про втрату чинності з 1 січня 2020 р. Типового положення з планування, обліку витрат і калькулювання собівартості науково-дослідних та дослідно-конструкторських робіт, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 20.07.1996 № 830 (*далі* – Постанова № 830), та зволікання з розробленням відповідного нового профільного документа провокує передбачувані негативні явища для економіки країни в контексті необґрунтованого й нераціонального використання як державних фінансових ресурсів, так і коштів підприємницького сектору на НДР та виконання наукових програм і проектів.

Відсутність сучасного профільного нормативно-правового акта з питань ціноутворення наукових досліджень і розробок негативно позначається на об'єктивності й економічній обґрунтованості механізму їх фінансування, унеможливорює формування ринкової ціни на науково-технічну продукцію за універсальними критеріями й правилами; нівелює результативні показники діяльності підприємств та розпорядників бюджетних коштів, ускладнює аналіз стану розвитку науки в країні і процесів її інтеграції в Європейський дослідницький простір.

Вочевидь, пріоритетним напрямом державної політики у сфері науки має стати розроблення національної концепції фінансування НДР, що відповідає міжнародним підходам і принципам ціноутворення, та актуального методичного забезпечення щодо розрахунку реальної вартості НДР для підтримки становлення нової парадигми управління й фінансування вітчизняної науки.

Проблематиці формування собівартості продукції, робіт і послуг в підприємницькому секторі присвячено чимало наукових праць відомих вітчизняних та зарубіжних авторів. Значно меншу увагу приділено особливостям калькулювання собівартості в бюджетних установах. Зокрема, цю проблематику висвітлено в публікаціях Р. Т. Джоги, Є. В. Калюги, Л. Г. Ловінської, С. В. Свірко, Н. І. Сушко, О. І. Чуркіної та ін. [10–14].

Проте наразі, в період реалізації державної політики щодо адаптації вітчизняного законодавства до міжнародного та вибору євроінтеграційного напрямку руху української науки, дослідники не приділяють належної уваги питанням формування собівартості НДР. Окрім праці колективу авторів [8], немає жодної іншої наукової публікації, присвяченої комплексному дослідженню проблем сучасного стану нормативно-правового забезпечення фінансування наукових установ, а також особливостям формування системи обліково-аналітичного забезпечення наукової (науково-технічної) діяльності. Зазначене обумовлює актуальність пропонованої статті.

Метою статті є дослідження особливостей та визначення напрямів удосконалення механізму фінансування наукових досліджень і розробок для забезпечення обґрунтування обсягів державного фінансування та ефективного управління використанням бюджетних коштів на потреби науки.

Ключовим стратегічним елементом забезпечення розвитку міжнародного співробітництва й ефективного управління використанням державних фінансових ресурсів на НДР є належне методичне забезпечення обліку витрат на їх виконання та калькулювання собівартості. З огляду на це особливої актуальності набуває досягнення певного рівня узгодженості вітчизняного законодавства з нормами Європейського дослідницького простору завдяки науковій аргументації шляхів їх імплементації в національне нормативно-правове забезпечення провадження наукової й науково-технічної діяльності та ведення бухгалтерського обліку витрат і калькулювання собівартості НДР.

Серед головних аспектів формування універсального інформаційного й нормативно-правового простору – розв'язання організаційно-методологічних проблем механізму фінансування НДР, імплементація змін та новацій європейського законодавства в нормативно-правове забезпечення фінансової системи як державного, так і приватного секторів економіки, встановлення методологічної єдності з міжнародними принципами ціноутворення наукової (науково-технічної) продукції. Однак на сьогодні суб'єкти наукової й науково-технічної діяльності для прийняття організаційних і управлінських рішень щодо проведення НДР застосовують застарілу нормативно-правову базу для планування, обліку витрат і калькулювання собівартості.

Методологія й технологія ціноутворення, що застосовуються в національній дослідницькій системі, засвідчують невідповідність планування та

обліку витрат на виконання НДР і калькулювання їхньої собівартості сучасним інформаційним запитам та потребам суб'єктів наукової діяльності, вимогам до управління науковою й науково-технічною діяльністю, а також європейським підходам до формування вартості результатів НДР.

Досить тривалий час українські суб'єкти наукової й науково-технічної діяльності відчувають гостру потребу у створенні об'єктивного, економічно збалансованого та актуального механізму формування собівартості НДР. Ситуація істотно ускладнилася після 1 січня 2020 р., зі скасуванням Постанови № 830, адже сучасне методичне забезпечення з планування, обліку витрат і калькулювання собівартості НДР досі не розроблено.

На недосконалості та необхідності актуалізації і внесення конструктивних змін до Постанови № 830 як основного нормативного акта з управління витратами на проведення НДР та калькулювання їх собівартості вже наголошувалося на сторінках журналу "Фінанси України" (№ 4 за 2019 р.) [15]. Хоча ця постанова великою мірою не відповідала положенням чинних нормативно-правових актів, вимогам сьогодення й завданням, котрі стоять перед фінансовим управлінням суб'єктів наукової та науково-технічної діяльності, вона здійснювала певний регуляторний вплив на зазначених суб'єктів та забезпечувала уніфікацію процедур і механізмів формування вартості НДР.

Як бачимо, є нагальна потреба в розробленні актуального методичного забезпечення щодо розрахунку собівартості НДР для підтримки становлення нової парадигми управління та фінансування науки. Таким нормативно-правовим актом має стати постанова Кабінету Міністрів України про затвердження Типового положення з планування, обліку витрат і калькулювання собівартості наукових досліджень та науково-технічних (експериментальних) розробок. Приписи нової постанови повинні ґрунтуватися на положеннях чинного законодавства, враховувати передовий світовий досвід з класифікації і структури витрат на вироблення наукової й науково-технічної продукції, відповідати сучасним засадам планування собівартості НДР, а також узгоджуватися з методологією обліку витрат і формування вартості, закріпленою в національних та міжнародних стандартах.

Основними напрямками вдосконалення нормативно-правового забезпечення фінансування науки в частині планування, обліку витрат і калькулювання собівартості наукових (науково-технічних) робіт мають стати такі заходи (таблиця).

Наведені напрями вдосконалення нормативно-правового забезпечення планування, обліку витрат і калькулювання собівартості НДР повинні бути враховані в новій профільній постанові Кабінету Міністрів України. Це забезпечить достовірність, повноту й релевантність інформації про витрати суб'єктів господарювання на проведення НДР у цілому та собівартості окремих видів наукових (науково-технічних) робіт із метою формування вартості наукової (науково-технічної) продукції для ринкового середовища й визначення обсягів фінансування для державного замовлення.

При цьому варто зауважити, що собівартість фактично є одним із видів оцінки, яка застосовується в бухгалтерському обліку. Собівартість НДР яв-

Таблиця. Заходи з удосконалення методичного забезпечення фінансування наукових досліджень і розробок

№ з/п	Захід	Очікуваний результат
1	Посилення термінологічного апарату законодавства	Забезпечить універсальність методологічних засад ціноутворення та визначить єдині принципи й методичні підходи до процесів планування, обліку витрат і калькулювання собівартості НДР
2	Формування науково й економічно обґрунтованого складу витрат, що можуть включатись до НДР	Забезпечить об'єктивність та ідентичність методики планування, обліку витрат і обчислення собівартості, а також сприятиме інтеграції з міжнародними підходами до формування складу та структури витрат
3	Уніфікація методологічних підходів до збору повної, своєчасної й достовірної інформації про фактичні (понесені) витрати в системі бухгалтерського обліку	Забезпечить побудову універсального механізму формування собівартості НДР, повноту відображення інформації про витрати в бухгалтерському обліку та звітності суб'єктів господарювання відповідно до вимог національних і міжнародних стандартів бухгалтерського обліку та звітності
4	Визначення універсальних методів обліку витрат і калькулювання собівартості	Забезпечить єдину методологію й методику розроблення способів і прийомів обліку витрат та обчислення собівартості НДР
5	Встановлення єдиних базових правил та визначення механізму калькулювання фактичної собівартості	Сприятиме уніфікації методології та методики обґрунтованого ціноутворення й визначення обсягів фінансування задля ефективного та раціонального використання бюджетних коштів на наукову й науково-технічну діяльність

Складено автором.

ляє собою вартісну оцінку величини витрат суб'єкта господарювання, пов'язаних із використанням різних ресурсів на проведення окремого наукового дослідження та розробки загалом або їх окремих етапів, завдань тощо. Показник собівартості інтерпретує інформацію про обсяги й напрями використання бюджетних коштів, структуру державних видатків залежно від їх економічного змісту та цільового призначення, а також може бути критерієм ефективності управління державними ресурсами.

Вочевидь, собівартість повинна стати конститутивним показником для визначення обсягів державного фінансування та встановлення договірної ціни на проведення НДР. Особливого значення така концепція набуває в умовах використання фінансових ресурсів держави на виконання бюджетних програм з досліджень і розробок, витрати на котрі мають забезпечувати досягнення результативних показників їх виконання, що відповідатиме принципам програмно-цільового методу в бюджетному процесі.

З цього приводу в наукових публікаціях зазначається: "...дослідження нормативно-правового забезпечення запровадження програмно-цільового методу в бюджетному процесі засвідчило, що жоден із чинних документів не містить вимог щодо застосування показника собівартості державних послуг, які надаються в рамках виконання бюджетної програми... Собівартість у цьому аспекті є універсальним критерієм. Вона у поелементному та постатейному розрізах дає необхідну методологічну основу для визначення складу та

методики розрахунку витрат, є сама по собі показником продукту й підґрунтям для визначення показників ефективності і якості” [16, с. 67, 73, 74].

Наприклад, бюджетна програма “Наукова та науково-технічна діяльність закладів вищої освіти та наукових установ” (КПКВК 2201040) серед результативних показників затрат, продукту, ефективності і якості бюджетної програми не містить показника собівартості.

Відсутній цей показник також у формах бюджетної й фінансової звітності. На це вказує інформація щодо здійснених видатків на НДР за тією самою бюджетною програмою, котра відображається у двох формах бюджетної звітності залежно від джерела покриття витрат: загальний фонд – Звіт про надходження та використання коштів загального фонду (форми № 2д, 2м) – розкривається інформація про отримані й використані бюджетні асигнування загального фонду в розрізі КЕКВ 2281 та/або 3000; спеціальний фонд – Звіт про надходження і використання коштів, отриманих як плата за послуги (форми № 4-1д, 4-1м) – наводиться інформація про отримані й використані надходження спеціального фонду в розрізі КЕКВ 2281 та/або 3000.

Інформація щодо здійснених видатків на НДР за бюджетною програмою 2201040 відображається у формі фінансової звітності № 2-дс “Звіт про фінансові результати” загальною сумою з наростаючим підсумком із початку фінансового року в розрізі обмінних і необмінних операцій (розділ I “Фінансовий результат діяльності”) та за економічними елементами (розділ IV “Елементи витрат за обмінними операціями”).

Отже, розкриття інформації про показник собівартості НДР не передбачено у формах фінансової й бюджетної звітності суб’єктів державного сектору та не ідентифіковано в складі результативних показників виконання бюджетних програм. Це означає, що зв’язок показника собівартості із фінансовим результатом діяльності наукових установ відсутній. З огляду на необхідність забезпечення прозорості й відкритості діяльності суб’єктів держсектору потрібно забезпечити розкриття інформації про показник собівартості у формах бюджетної та фінансової звітності й забезпечити його порівнянність із бюджетною програмою, що сприятиме уніфікації методологічних засад упровадження програмно-цільового методу в бюджетному процесі [14].

Наразі для реалізації державної політики з активізації вітчизняної наукової діяльності та інтеграції в Європейський дослідницький простір треба гармонізувати підходи до механізмів ціноутворення й розробити ключові нормативно-правові засади планування, обліку витрат на виконання НДР та калькулювання їхньої собівартості. Для цього необхідно:

- ідентифікувати неузгодженості в нормах національного й міжнародного законодавства та практики щодо організації і провадження наукової та науково-технічної діяльності для імплементації міжнародної науково-технічної політики в українську дослідницьку систему;

- проаналізувати найкращий світовий досвід та науково обґрунтувати технології формування структури і складу витрат на вироблення науково-

технічної продукції для вдосконалення вітчизняної практики систематизації інформації відповідно до міжнародних стандартів та організації ефективної системи управління витратами;

- визначити особливості формування стадій і етапів технологічного процесу виконання НДР, їх взаємозв'язок із методологією й організацію обліку наукового та/або науково-технічного (прикладного) результату;

- розробити пропозиції щодо гармонізації європейських і вітчизняних методологічних та організаційних засад ведення обліку витрат на НДР із метою імплементації їх у нормативно-правове забезпечення бюджетного процесу й бухгалтерського обліку в державному секторі України;

- сформулювати концептуальні засади генерування нематеріальних активів, що стали результатом виконання НДР, та забезпечити уніфікацію технології обліку витрат на їх проведення відповідно до НП(С)БОДС, П(С)БО, IPSAS і GAAP USA задля обґрунтування оцінки та ефективного використання інтелектуальної власності, а також створення вітчизняного ринку наукової і науково-технічної продукції;

- систематизувати й оптимізувати методи обліку витрат і калькулювання собівартості, що притаманні теорії обліку та вітчизняній і міжнародній практиці, для визначення й обґрунтування вибору сучасних, прогресивних методів із урахуванням специфіки діяльності суб'єктів наукової та науково-технічної діяльності, інформаційних потреб управління;

- дослідити методологічні підходи й теоретико-методичні засади організації та реалізації сучасного, економічно аргументованого механізму калькулювання собівартості НДР у контексті міжнародних принципів ціноутворення наукової (науково-технічної) продукції;

- розробити пропозиції стосовно модернізації форм звітності в розрізі інтерпретації інформації про витрати й показника собівартості як ключових елементів, що характеризують фінансові результати діяльності суб'єктів наукової діяльності та виконання відповідних бюджетних програм;

- забезпечити наукове обґрунтування напрямів удосконалення організаційно-методологічного й нормативно-правового провадження наукової та науково-технічної діяльності, а також вироблення методичного забезпечення обліку витрат і калькулювання собівартості НДР із метою уніфікації підходів до механізму ціноутворення науково-технічної продукції та обґрунтування обсягів необхідного бюджетного фінансування.

На підставі викладеного можна зробити такі висновки. Окреслені вектори євроінтеграції української науки передбачають гармонізацію нормативно-правових актів і принципів ціноутворення наукових досліджень і розробок. Однак уже протягом тривалого часу вітчизняні суб'єкти наукової й науково-технічної діяльності функціонують в умовах відсутності профільного методичного забезпечення планування, обліку витрат і калькулювання собівартості НДР. Це призводить до нівелювання фінансових показників діяльності, а також необґрунтованого встановлення ринкової ціни на наукову (науково-технічну) продукцію та визначення потреби в обсягах бюджетного фінансування.

Таким чином, необхідність створення сучасного нормативно-правового акта з планування, обліку витрат і калькулювання собівартості НДР як національної концепції фінансування сфери науки є очевидною. Новий профільний документ повинен стати об'єктивним інструментом для отримання достовірної, повної й релевантної інформації про витрати суб'єктів господарювання в цілому та собівартості окремих видів наукових (науково-технічних) робіт. Актуалізація вітчизняного нормативно-правового поля, його гармонізація з міжнародними правилами й приписами мають сприяти уніфікації підходів до методології та методики ціноутворення НДР, ефективному й раціональному управлінню ресурсами суб'єктів сфери науки і техніки, визначенню обґрунтованих обсягів фінансування наукової й науково-технічної діяльності, окремих програм і проектів, у т. ч. за рахунок бюджетних коштів, наблизити нормативно-правове забезпечення бюджетного процесу та бухгалтерського обліку в державному секторі України до Європейського дослідницького простору.

Список використаних джерел

1. Програма діяльності Кабінету Міністрів України : затв. постановою Верховної Ради України від 04.10.2019 № 188-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/188-ix>.
2. Стратегія розвитку сфери інноваційної діяльності на період до 2030 року : розпорядження Кабінету Міністрів України від 10.07.2019 № 526-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/526-2019-%D1%80>.
3. Дорожня карта інтеграції України до Європейського дослідницького простору (ERA-UA) : схвал. рішенням колегії Міністерства освіти і науки України, протокол від 22.03.2018 № 3/1-7. URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/kolegiya-ministerstva/2018/05/1-dorozhnyakarta-integratsii-ukraini-do-evro.pdf>.
4. Механізми фінансування та фіскального стимулювання залучення інвестицій у науку і освіту / за заг. ред. Т. І. Єфименко; наук. ред. А. М. Соколовська ; ДННУ "Акад. фін. управління". Київ, 2018. 448 с.
5. Єфименко Т. І., Жук В. М., Ловінська А. Г. Інформація в антикризовому управлінні: глобальний аспект стандартизації обліку та фінансової звітності. Київ : ДННУ "Акад. фін. управління", 2015. 400 с.
6. Iefymenko T. I., Gasanov S. S., Bogdan I. V. The implementation of a new budgetary allocation rule for public higher education institutions in Ukraine. *Innovative development of the economy: global trends and national features*. Lithuania: Baltija Publishing, 2018. P. 143–161.
7. Гасанов С. С. Дослідження і розробки (R&D) у структурі національної економіки: методологія міжнародних порівнянь. *Наукові праці НДФІ*. 2018. № 3. С. 5–17. URL: <https://doi.org/10.33763/npndfi2018.03.005>.
8. Гасанов С. С. Дослідження і розробки (R&D) у структурі національної економіки: зв'язки з функціями органів державного управління. *Наукові праці НДФІ*. 2018. № 4. С. 5–16. URL: <https://doi.org/10.33763/npndfi2018.04.005>.
9. Gasanov S. Research and development (R&D) in the national economy structure: trends of employment, expenditures and funding. *Наукові праці НДФІ*. 2019. № 1. С. 5–17. URL: <https://doi.org/10.33763/npndfi2019.01.005>.
10. Джога Р. Т., Свірко С. В., Сінельник А. М. Бухгалтерський облік у бюджетних установах : підручник / за заг. ред. Р. Т. Джоги. Київ : КНЕУ, 2003. 483 с.
11. Ловінська А. Г., Калюга Є. В. Методологічні аспекти обліку собівартості продукції суб'єктів державного сектора. *ScienceRise*. 2015. № 9 (1). С. 24–28. URL: DOI: <https://doi.org/10.15587/2313-8416.2015.50651>.
12. Методичні підходи до визначення собівартості соціальних послуг у контексті запровадження соціальних стандартів та НП(С)БОДС 135 "Витрати" в Україні / А. Г. Ловінська, О. І. Чуркіна, А. В. Гапоненко, Н. І. Сушко. *Фінанси України*. 2016. № 3. С. 101–115.

13. Свірко С. В. Ціноутворення як елемент підсистеми управлінського обліку бюджетних установ. *Вчені записки*. 2016. Вип. 17. С. 164–170.
14. Чеберкус Д. В., Ловінська Л. Г., Коритник Л. П. Калькулювання собівартості наукових досліджень і розробок: удосконалення методичного забезпечення. *Фінанси України*. 2019. № 4. С. 8–31. URL: <https://doi.org/10.33763/finukr2019.04.008>.
15. Ловінська Л. Г. Собівартість послуг державного сектору України в контексті реформи фінансового управління. *Фінанси України*. 2017. № 8. С. 58–79. URL: <https://doi.org/10.33763/finukr2017.08.058>.

References

1. Verkhovna Rada of Ukraine. (2019). *Action Program of the Cabinet of Ministers of Ukraine* (Order No. 188-IX, October 4). Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/188-ix> [in Ukrainian].
2. Cabinet of Ministers of Ukraine. (2019). *Strategy for the development of innovation in the period up to 2030* (Decree No. 526-r, July 10). Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/526-2019-%D1%80> [in Ukrainian].
3. Ministry of Education and Science of Ukraine. (2018). *Road map for Ukraine's integration into the European Research Area (ERA-UA)* (Resolution No. 3/1-7, March 22). Retrieved from <https://mon.gov.ua/storage/app/media/kolegiya-ministerstva/2018/05/1-dorozhnya-karta-integratsii-ukraini-do-evro.pdf> [in Ukrainian].
4. Iefymenko, T., & Sokolovska, A. (Eds.). (2018). *Funding and fiscal incentive mechanisms for investments in science and education*. Kyiv: SESE "The Academy of Financial Management" [in Ukrainian].
5. Iefymenko, T., Zhuk, V., & Lovinska, L. (2015). *Information in Crisis Management: A Global Aspect of the Standardization of Accounting and Financial Reporting*. Kyiv: SESE "The Academy of Financial Management" [in Ukrainian].
6. Iefymenko, T. I., Gasanov, S. S., & Bogdan, I. V. (2018). *The implementation of a new budgetary allocation rule for public higher education institutions in Ukraine*. Innovative development of the economy: global trends and national features, 143–161. Lithuania: Baltija Publishing.
7. Gasanov, S. S. (2018). Research and development (R&D) in the national economy structure: international comparisons methodology. *RFI Scientific Papers*, 3, 5–17. DOI: 10.33763/npndfi2018.03.005 [in Ukrainian].
8. Gasanov, S. S. (2018). Research and development (R&D) in the national economy structure: connections with government functions. *RFI Scientific Papers*, 4, 5–16. DOI: 10.33763/npndfi2018.04.005 [in Ukrainian].
9. Gasanov, S. (2019). Research and development (R&D) in the national economy structure: trends of employment, expenditures and funding. *RFI Scientific Papers*, 1, 5–17. DOI: 10.33763/npndfi2019.01.005.
10. Dzhoha, R. T., Svirko, S. V., & Sinelnyk, L. M. (2003). *Accounting in budgetary institutions*. Kyiv: KNEU [in Ukrainian].
11. Lovinska, L. H., Kaliuha, Ye. V. (2015). Methodological aspects of accounting for the cost of production of public sector entities. *ScienceRise*, 9/1 (14), 24–28. DOI: <https://doi.org/10.15587/2313-8416.2015.50651> [in Ukrainian].
12. Lovinska, L. H., Churkina, O. I., Haponenko, L. V., & Sushko, N. I. (2016). Methodological approaches to social services costing in the context of implementing social standards and NPSAS 135, "Costs" in Ukraine. *Finance of Ukraine*, 3, 101–115 [in Ukrainian].
13. Svirko, S. V. (2016). Pricing as an element of subsystem management accounting budgetary institution. *Scientists note*, 17, 164–170 [in Ukrainian].
14. Cheberkus, D. V., Lovinska, L. H., & Korytnyk, L. P. (2019). Calculation of research and developments: improvement of methodological provision. *Finance of Ukraine*, 4, 8–31. DOI: <https://doi.org/10.33763/finukr2019.04.008> [in Ukrainian].
15. Lovinska, L. H. (2017). The cost price of public sector of Ukraine services in the context of financial management reform. *Finance of Ukraine*, 8, 58–79. DOI: 10.33763/finukr2017.08.058 [in Ukrainian].